

vyhnutné realizovať opatrenia s retardačným účinkom na zvýšenie celkovej retenčnej kapacity povodí, na zmenšenie objemu a spomalenie povrchového odtoku zo zrážok do vodného toku, ako aj doriešiť vzťah človeka a jeho aktivít s povrchovým tokom v priestore údolných nív tak, aby bol umožnený relatívne neškodný priebeh extrémnych prietokov.

Anna Grešková

Literatúra

Acreman, M. C., Sinclair, C. D.: Classification of Drainage Basins According to their Physical Characteristics, an Application for Flood Frequency Analysis in

Scotland. *Journal of Hydrology*, 84, 1986, p. 365 – 380.

Faško, P., Lapin, M.: Hodnotenie výskytu mimoriadnych úhrnov atmosférických zrážok na Slovensku. *Bulletin SMS pri SAV*, 9, 1998, 3, s. 20 – 24.

Grešková, A.: Identifikácia rizikových oblastí a rizikových faktorov vzniku povodní v malých povodiach. *Geograf. Čas.*, 53, 2001, 3, s. 247 – 268.

Solín, L., Grešková, A.: Malé povodia Slovenska – základné priestorové jednotky pre jeho hydrogeografické regionálne členenie. *Geograf. Čas.*, 51, 1999, 1, s. 77 – 96.

Solín, L., Cebecauer, T., Grešková, A., Šúri, M.: Small Basins of Slovakia and their Physical Characteristics. Slovak Committee for Hydrology, Institute of Geography, SAS, Bratislava, 2000, 77 pp.

– hodnotenie únosnosti krajiny na Slovensku.

Posledné dva dni bol workshop venovaný praktickým cvičeniam, na ktorých sa riešili konkrétne prípadové štúdie SEA a EIA zo Švédska a Fínska. Ich cieľom bolo poskytnúť účastníkom príležitosť oboznámiť sa s konkrétnymi prípadmi a na tomto základe prediskutovať rôzne aspekty SEA a EIA. Účastníci boli rozdelení do dvoch skupín, cvičenia viedli Tord Céwe zo švédskej Rady pre ochranu životného prostredia, Inga – Maj Eriksson zo švédskeho Národného úradu správy ciest a Tea Törnroos z fínskeho Inštitútu životného prostredia.

Obom skupinám predstavili štyri rôzne typy prípadov:

- strategické posudzovanie vplyvov dopravného koridoru v juhozápadnej časti Švédska na životné prostredie (SEA),
- strategické posudzovanie vplyvov územného plánu obce Kangasala v blízkosti Tampere (Fínsko) na životné prostredie (SEA),
- strategické posudzovanie vplyvov štrukturálnych fondov EÚ na životné prostredie vo Švédsku (SEA),
- posudzovanie vplyvov priemyselného podniku na životné prostredie vo Švédsku (EIA).

SEA štrukturálnych fondov EÚ

Z hľadiska aktuálnosti vstupu SR do EÚ boli pre našich účastníkov zaujímavé švédske skúsenosti s posudzovaním vplyvov štrukturálnych fondov na životné prostredie.

Európska únia vytvorila fondy na posilnenie rozličných sektorov, napr. regionálneho rozvoja, poľnohospodárstva či rybolovu. Cieľom týchto fondov je redukovať ekonomické rozdiely medzi jednotlivými regiónmi v rámci únie.

Smernice, ktoré sa týkajú týchto fondov, nevyžadujú SEA, avšak po-

Medzinárodný workshop EIA a SEA

V roku 2002 začal v Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP) v Banskej Bystrici pracovať medzinárodný tím, zložený z nemeckých, švédskych a slovenských špecialistov na twinningovom projekte s názvom *Implementácia direktívy posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) na Slovensku*.

V rámci tohto projektu sa uskutočnil 24. – 27. februára 2003 na Teplo Vrchu medzinárodný workshop zameraný na posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategické environmentálne posudzovanie (SEA), na ktorom prednášalo 15 expertov z Fínska, Švédska, Rakúska, Nemecka i zo Slovenska, ostatných 40 účastníkov tvorili slovenskí špecialisti, ktorí sa zaoberajú touto problematikou na Ministerstve životného prostredia SR, na vysokých školách a pracoviskách SAŽP.

Prvé dva dni bol workshop zameraný na tieto témy:

- proces posudzovania vplyvov na životné prostredie v podmienkach SR,
- strategické posudzovanie vplyvov na životné prostredie v Rakúsku,
- metodológia EIA a SEA – ciele v oblasti kvality životného prostredia a integrované posudzovanie v Rakúsku,
- skúsenosti zo strategického posudzovania vplyvov na životné prostredie v SR,
- zdravie obyvateľov SR z hľadiska vstupu do EÚ: Výzvy na implementáciu posudzovania vplyvov na zdravie,
- možnosti implementácie princípov hodnotenia zdravotných rizík do procesu EIA v SR,
- strategické environmentálne posudzovanie vo Švédsku, Fínsku a Nemecku,

žadujú posúdenie environmentálnych dôsledkov. Vo Švédsku k tomu zaujali pragmatický postoj a aj v tomto prípade uplatňujú zásady strategického environmentálneho posudzovania. Európska únia vydala v auguste 1998 *Príručku pre strategické posudzovanie plánov regionálneho rozvoja a programov štrukturálnych fondov*

(www.europa.eu.int/comm/environment/policies/landuse).

Pretože navrhovaný postup je príliš zložitý, vypracovali vo Švédsku skrátenú verziu, ktorá obsahuje niektoré zásady SEA. Zdôrazňuje sa

spolupráca medzi ľuďmi zodpovednými za realizáciu SEA od samého začiatku procesu.

Účastníci workshopu nadobudli informácie o technikách a nástrojoch všeobecne používaných v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v spomínaných krajinách, každý dostal aj študijný materiál. V prípade záujmu možno tento manuál získať v SAŽP – na odbore environmentalistiky, oddelenie EIA v Banskej Bystrici alebo na adrese www.sazp.sk/eia.

Ingrid Krištofová

Protipovodňová prevence a krajinné plánovanie

Mezinárodná konferencia *Protipovodňová prevence a krajinné plánovanie* sa konala v Pardubicích ve dnech 18. a 19. března 2003 pod záštitou ministra životního prostředí ČR Libora Ambrozka, ministra Pavla Němce a rektora Univerzity Pardubice Miloslava Ludwiga. Podujetí zorganizovala Česká společnost krajinných inženýrů ve spolupráci s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Oblastní kancelář Pardubice, Zemědělskou vodohospodářskou správou, Ministerstvem životního prostředí ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Ministerstvem zemědělství ČR a Univerzitou Pardubice.

Na konferenci se zúčastnili zástupci státní správy, samosprávy, přední odborníci z výzkumu, vysokých škol, odborných institucí, projektů, realizační a provozní praxe z České a Slovenské republiky. Na konferenci byly předneseny odborné referáty z pěti základních okruhů problematiky protipovod-

ňové prevence v krajině a na základě diskusních vystoupení byly přijaty závěry a doporučení.

• *Legislativní a ekonomické nástroje protipovodňové prevence*

v krajině. V přednesených příspěvcích se konstatovalo, že současná právní úprava protipovodňové prevence obsažená v zákoně č. 254/2001 Sb. o vodách, není v praxi v dostatečné míře provázána s legislativou územního plánování a ochrany a tvorby krajiny. Novela Stavebního zákona v části územního plánování může tento nedostatek odstranit. V současné době existuje technický standard *Dokumentace staveb krajinného inženýrství*, není však dotažena jeho vazba na zákon 360/92 Sb. Vážným problémem v protipovodňové prevenci krajiny je absence její ucelené správy s legislativními pravomocemi usměrňovat stávající i nové iniciační a podpůrné fondy.

Zúčastnění doporučují:

- V období přípravy nové legislativy by bylo prospěšné uskutečnit pracovní setkání (například workshopy, panelové diskuse) zpracovatelů, případně i poslanců Parlamentu ČR s odborníky z výzkumu, profesních komor a odborných společností.
- Zajistit finanční prostředky na realizaci preventivních protipovodňových opatření a pověřit příslušné ministerstvo zodpověd-

